

**ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥΣ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ : ΚΟΛΥΔΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

04 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2010

Έναρξη επαγγέλματος στην Εφορία

Για την πραγματοποίηση έναρξης επαγγέλματος, ο μηχανικός θα πρέπει να συγκεντρώσει ένα αριθμό δικαιολογητικών και να πραγματοποιήσει μια σειρά διαδικασιών που περιγράφονται στη συνέχεια.

Αγορά

- Βιβλίου Εσόδων - Εξόδων (για μηχανικούς - διαστάσεων περίπου 25 εκ. x 35 εκ.)
- Μπλοκ Αποδείξεων Παροχής Υπηρεσιών με ανάλυση Φ.Π.Α.
- Σφραγίδα Μηχανικού διαστάσεων 8 εκ. x 3 εκ.

Απόκτηση σφραγίδας μηχανικού

Η σφραγίδα του διπλωματούχου μηχανικού έχει τυποποιημένη διάσταση με περίγραμμα 8cm X 3cm , με όνομα μηχανικού, ειδικότητα, σχολή, αριθμό μητρώου ΤΕΕ, διεύθυνση, τηλέφωνο, ΑΦΜ και ΔΟΥ.

Ο μηχανικός θα πρέπει να προβεί σε αγορά σφραγίδας μηχανικού με τα εξής στοιχεία:

Διαστάσεις 8 εκ. X 3 εκ. σε πλαίσιο

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΣ (Πολυτεχνείο)
Αρ. Μητρώου ΤΕΕ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ.....Τ.Κ..... ΠΟΛΗ
.....
ΤΗΛ. /
Α.Φ.Μ.....ΔΟΥ.....

Δικαιολογητικά

Το επόμενο βήμα αποτελεί η κατάθεση των απαραίτητων δικαιολογητικών στο τμήμα μητρώου της ΔΟΥ που υπάγεται ο φορολογούμενος. Τα δικαιολογητικά είναι:

Δελτίο Αστυνομικής Ταυτότητας και φωτοτυπία του

- Βεβαιώσεις ότι είναι εγγεγραμμένοι στο ΤΕΕ και στο ΤΣΜΕΔΕ
- Αντίγραφο του μισθωτηρίου συμβολαίου του γραφείου θεωρημένο από την ΔΟΥ του ιδιοκτήτη, ή φωτοαντίγραφο του τίτλου ιδιοκτησίας και σχετική υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599 για ιδιόκτητο γραφείο.
- Φωτοτυπία του τελευταίου εκκαθαριστικού σημειώματος της φορολογικής δήλωσης.
- Σχετικές αιτήσεις - δηλώσεις που χορηγούνται από τις ΔΟΥ.

Διευκρινίζονται τα εξής:

- Οι βεβαιώσεις από το ΤΣΜΕΔΕ και το ΤΕΕ εκδίδονται κατά την εγγραφή και εξόφληση των εισφορών του μέλους σε αυτά

- Στο έντυπο Μ2 σημειώνονται οι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριοτήτων. Μπορείτε να βρείτε τους κωδικούς ταξινομημένους σε [αύξουσα](#) σειρά (αρχείο zip, 464 kb) ή με βάση τη [δραστηριότητα](#) (αρχείο zip, 500 kb) σύμφωνα με το παλιό σύστημα κωδικών. Από 1η Δεκεμβρίου 2008 ισχύουν νέοι Κ.Α.Δ. και τα έντυπα συμπληρώνονται με βάση αυτούς. Για την εύρεση των νέων κωδικών αριθμών επισκεφτείτε την αντίστοιχη [σελίδα](#) της Γ.Γ.Π.Σ και ακολουθήστε τις οδηγίες που παρέχονται.

Εάν ο ενδιαφερόμενος πρόκειται να συμμετέχει ως εισηγητής σε σεμινάρια θα πρέπει να δηλώσει οπωσδήποτε ως δραστηριότητα την 85591902 (παλιός κωδικός: 80.42.20.02) - Υπηρεσίες διδασκαλίας (εισηγήσεων) σε επιμορφωτικά σεμινάρια.

- Για εκπόνηση ηλεκτρολογικών μελετών οι νέοι (συνηθέστερα χρησιμοποιούμενοι) κωδικοί δραστηριοτήτων είναι 71121908 και 71121303-04 (παλιός: 74.20.33 και 74.20.33.02-06)

- Για παροχή επιστημονικών συμβουλών (γενικά ερευνητικά προγράμματα) ο νέος κωδικός δραστηριότητας είναι 71121104 (παλιός: 74.20.31.04)
- Για παροχή συμβουλών Μηχανικού ο νέος κωδικός δραστηριότητας είναι 71121100

- Σε περίπτωση που η επαγγελματική στέγη και έδρα της ατομικής επιχείρησης είναι ίδια με τη μόνιμη κατοικία, τότε θα πρέπει **επιπλέον να προσκομιστεί** υπεύθυνη δήλωση του ιδιοκτήτη "ότι παραχωρεί τμήμα της οικίας, ώστε να χρησιμοποιηθεί για επαγγελματική έδρα της ατομικής επιχείρησης του άμεσα ενδιαφερόμενου".

Διευκρινίζονται τα εξής:

- Η βεβαίωση ΙΚΑ απαιτείται για να βεβαιώνεται ότι δεν υπάρχουν οφειλές προς το ΙΚΑ και ότι δεν απασχολείται προσωπικό στην ατομική επιχείρηση.

- Το βιβλίο εσόδων-εξόδων θα πρέπει να είναι αριθμημένο (αν δεν είναι ήδη αριθμημένο) ξεκινώντας από την πρώτη δεξιά σελίδα του δεύτερου φύλλου και αριθμώντας επάνω δεξιά **μόνο** τις σελίδες που βρίσκονται στο δεξί μέρος του βιβλίου συνεχόμενα (1,2,3...).

-Το μπλοκ αποδείξεων παροχής υπηρεσιών θα πρέπει να σε κάθε σελίδα εντύπως ή με σφραγίδα το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία, το επάγγελμα, τη διεύθυνση, τον ΑΦΜ και τη ΔΟΥ του εκδότη. Επίσης θα πρέπει να έχει ενιαία αρίθμηση (σελίδα παρά σελίδα - τα αποκόμματα δεν αριθμούνται).

Τα στοιχεία που οι νέοι ελεύθεροι επαγγελματίες μηχανικοί θεωρούν στην εφορία, είναι:

α. Βιβλίο Β' κατηγορίας (έσοδα-έξοδα). Είναι ένα βιβλίο όπου καταχωρούνται τα παραστατικά των εσόδων στην αριστερή σελίδα και τα παραστατικά των εξόδων στη δεξιά σελίδα.

β. Διπλότυπη απόδειξη παροχής υπηρεσιών (μπλοκ). Είναι η απόδειξη που χορηγούν οι μηχανικοί για την αμοιβή που λαμβάνουν από μελέτη και επίβλεψη τεχνικών έργων.

γ. Διπλότυπο τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών (μπλοκ). Είναι το τιμολόγιο που χορηγούν οι μηχανικοί όταν αμείβονται για την εκτέλεση ενός έργου.

δ. Διπλότυπη απόδειξη ή τιμολόγιο πώλησης μόνον όταν ο μηχανικός ασχολείται παράλληλα και με εμπορία προϊόντων και τεχνικών υλικών.

Οι αποδείξεις και τα τιμολόγια πρέπει, πριν χρησιμοποιηθούν, να είναι θεωρημένα από τον Οικονομικό Έφορο και θα πρέπει να αναγράφουν:

1. Εντύπως ή με σφραγίδα το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία, το επάγγελμα, την διεύθυνση, τον ΑΦΜ και την ΔΟΥ του εκδότη, δηλαδή του ελεύθερου επαγγελματία μηχανικού.

2. Ενιαία αριθμηση, τουλάχιστον κατά διαχειριστική περίοδο.

3. Το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του πελάτη και το ποσό της αμοιβής αριθμητικώς και ολογράφως.

4. Εάν ο πελάτης είναι επιτηδευματίας και οι υπηρεσίες παρέχονται για την άσκηση του επιτηδεύματός του, τότε στην απόδειξη παροχής υπηρεσιών αναγράφεται και το επάγγελμα και ο αριθμός φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ) και η ΔΟΥ του πελάτη.

5. Οι αποδείξεις και τιμολόγια που εκδίδει ο μηχανικός επιβαρύνονται με το νόμιμο ΦΠΑ, που είναι 23% επί του συνόλου της αμοιβής (εκτός περιπτώσεων που υπάρχει απαλλαγή).

6. Η απόδειξη παροχής υπηρεσιών του μηχανικού εκδίδεται κατά την είσπραξη της αμοιβής ή κατά την πίστωση στα βιβλία του οφειλέτη εάν ειδοποιηθεί "επί αποδείξει" (άρθρο 13, παρ. 3 του ΠΔ 186/92 και άρθρο 45 παρ. 5 του ΝΔ 3323/55) και από 1/1/2011 με την ολοκλήρωση της παροχής της υπηρεσίας.

Εξαιρέση: η παροχή υπηρεσιών προς το Δημόσιο όπου η απόδειξη εκδίδεται με την είσπραξη.

Με την εγγραφή τους στην τοπική ΔΟΥ οι μηχανικοί πρέπει να καταθέτουν κάθε τρίμηνο την προσωρινή δήλωση ΦΠΑ και να καταβάλλουν τις ανάλογες διαφορές ΦΠΑ. Η μη εμπρόθεσμη καταβολή ΦΠΑ έχει το ανάλογο διοικητικό πρόστιμο.

1. Υποχρεώσεις από τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων

Ο Αρχιτέκτονας και ο Μηχανικός εντάσσεται στη δεύτερη κατηγορία τήρησης βιβλίων και στοιχείων του ΚΒΣ

Εάν παράλληλα προς το ελεύθερο επάγγελμα του Αρχιτέκτονα και μηχανικού, ασχολείται και με άλλες δραστηριότητες, όπως πώληση αγαθών ή παροχή άλλων υπηρεσιών, τηρεί για τις δραστηριότητες αυτές βιβλία της κατηγορίας που αντιστοιχεί στα ετήσια ακαθάριστα έσοδα που πραγματοποιεί από τις δραστηριότητες αυτές, όχι όμως κατώτερη της δεύτερης.

Παρατήρηση: Η εταιρεία μελετών και επιβλέψεων που έχει τη μορφή ανώνυμης εταιρείας (Α.Ε.) ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ) τηρεί από της ιδρύσεως ή συστάσεώς της βιβλία Τρίτης (Γ') κατηγορίας του ΚΒΣ.

Η δεύτερη κατηγορία λογιστικών βιβλίων στην οποία εντάσσεται ο μηχανικός περιλαμβάνει:

(α) Βιβλίο Εσόδων -Εξόδων θεωρημένο πριν από τη χρησιμοποίησή του από τη Φορολογική Αρχή. Στο βιβλίο αυτό γράφει:

- Τα έσοδά του (από παροχή υπηρεσιών, από λοιπές πράξεις όπως έσοδα από τόκους, προμήθειες κ.λ.π.). Η καταχώριση των εσόδων περιλαμβάνει τη χρονολογία, τον αριθμό του δικαιολογητικού με το οποίο πραγματοποιήθηκε το έσοδο (καταχώριση μπορεί να γίνεται με ένα ποσό καθημερινά με μνεία του πρώτου και τελευταίου στοιχείου που εκδόθηκε τη συγκεκριμένη μέρα).
- Το ΦΠΑ που εισπράττει από τους πελάτες του.
- Τα έξοδά του, δηλαδή όλες τις δαπάνες που πραγματοποιεί. Η καταχώριση των εξόδων περιλαμβάνει τη χρονολογία, το είδος του δικαιολογητικού της δαπάνης, τον αύξοντα αριθμό του, την επωνυμία του εκδότη και το ποσό.
- Το ΦΠΑ που εμφανίζει στα δικαιολογητικά δαπανών. Τα ποσά κάθε πράξης εσόδου ή εξόδου αναλύονται σε ιδιαίτερες στήλες του βιβλίου ή σε καταστάσεις ανάλογα με τις ανάγκες της φορολογίας

εισοδήματος και του ΦΠΑ. Π.χ. αν ένας μηχανικός πραγματοποιεί έσοδα, επί των οποίων για τη φορολογία εισοδήματος, θα εφαρμόσει όχι ένα συντελεστή αλλά περισσότερους, όπως ορίζεται στην παράγρ. 5 του άρθρ. 49 του Ν. 2238/94 (38%, 22%, 17%, 60%), τότε τα έσοδα αυτά θα υποδιακρίνονται στο σκέλος των εσόδων του βιβλίου του ή η υποδιάκριση θα φαίνεται σε κατάσταση που θα καταρτίζει. Σημειώνεται εδώ ότι τα δικαιολογητικά δαπανών που καταχωρίζονται στο βιβλίο, πρέπει να είναι τα προβλεπόμενα από το νόμο για κάθε περίπτωση. Εξαιρετικά, μπορεί να μην καταχωρίζεται τιμολόγιο στις περιπτώσεις αποδοχής υπηρεσιών, καθώς και μη εμπορεύσιμων αγαθών από το Μηχανικό, αξίας κάθε συναλλαγής μέχρι πενήντα (50) ευρώ, εφόσον εκδίδεται απόδειξη παροχής υπηρεσιών ή απόδειξη λιανικής πώλησης, κατά περίπτωση, υπό την προϋπόθεση της αποδοχής του στοιχείου αυτού από το Μηχανικό (άρθρο 12, παρ.16 περ.γ', όπως αντικαταστάθηκε και με την παρ.11 άρθρ.29 Ν.3522/2006, ΦΕΚ Α 276/22.12.2006.)

Ειδικά για την έκπτωση των καταβαλλομένων στο ΤΣΜΕΔΕ κρατήσεων 2% επί των αμοιβών των μηχανικών του Ν. 2326/40 (άρθρ. 6 παρ. 1) και του Ν.Δ.27-11/26 (άρθρ. 2), μέχρι 31-12-2002 χαρακτηριζόταν ασφαλιστική εισφορά και εξεπίπτετο από το συνολικό εισόδημα του μηχανικού (στην ατομική του δήλωση). Ήδη το υπουργείο Οικονομικών με την με αριθμ. 1023923/553/A0012/6-3-2003 Διαταγή του, απεφάνθη, μετά από τη με αριθμ. 88/2003 Γνωμάτευση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ότι η κράτηση ποσοστού 2% υπέρ του ΤΣΜΕΔΕ, που γίνεται στις αμοιβές μηχανικών για την εκπόνηση μελέτης ή την επίβλεψη τεχνικών έργων, δεν αποτελεί ασφαλιστική εισφορά της περίπτωσης β' της παραγρ. 1 του άρθρ. 8 του Ν. 2238/1994. Κατά συνέπεια, η κράτηση αυτή από το έτος 2003 και εφεξής καταχωρείται ως δαπάνη του μηχανικού και δεν εκπίπτει ως μείωση του συνολικού εισοδήματός του στην ατομική του δήλωση.. Σημειώνεται ότι η εισφορά 1% της παρ. 1 του άρθρ. 7 του αυτού Α.Ν. ως συνιστώσα εισφορά υπέρ τρίτου, καταχωρίζεται ως δαπάνη στα βιβλία του μηχανικού.

Τέλος, σημειώνεται ότι μεταξύ των δαπανών του μηχανικού συμπεριλαμβάνονται και οι αποσβέσεις των παγίων περιουσιακών του στοιχείων όπως αυτές προβλέπονται από τις διατάξεις του Π.Δ. 299/2003 που ισχύουν από 1/1/2003. Στις διατάξεις αυτές προβλέπονται δύο συντελεστές, ένας ανώτερος και ένας κατώτερος και ισχύουν και για πάγια στοιχεία που αποκτήθηκαν και προ της 31/12/2002. Το συντελεστή που θα επιλέξει ο μηχανικός, για την απόσβεση των παγίων στοιχείων του (ανώτερο, κατώτερο ή μεταξύ αυτών) θα τον εφαρμόζει μέχρι οριστικής απόσβεσης του παγίου στοιχείου.

Οι συντελεστές αυτοί είναι οι εξής:

Για τα είδη τα οποία αποτελούν πάγια στοιχεία ασκούμενης δραστηριότητας, η οποία εντάσσεται στις υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών, οι κατώτεροι και οι ανώτεροι συντελεστές απόσβεσης ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για μηχανήματα και λοιπές επαγγελματικές εγκαταστάσεις, όργανα και συσκευές εργαστηρίου χημείου και συναφών ειδών και έπιπλα και σκεύη κατώτερος δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και ανώτερος είκοσι τοις εκατό (20%).

β) Για ηλεκτρονικούς υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα και λογισμικό (Software) των ηλεκτρονικών υπολογιστών κατώτερος είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) και ανώτερος τριάντα τοις εκατό (30%). Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 9 του Ν. 3522/2006, από 1/1/2007 και μετά η απόσβεση των ηλεκτρονικών υπολογιστών και του λογισμικού (SOFTWARE) μπορεί να γίνεται και εφάπαξ κατά τη χρήση εντός της οποίας τίθενται σε λειτουργία,

γ) Για οικιακές συσκευές ή συστήματα χρήσης φυσικού αερίου και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας παρέχεται η δυνατότητα απόσβεσης μέχρι ποσοστού εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της δαπάνης με τους κατωτέρω οριζόμενους ετήσιους συντελεστές απόσβεσης:

αα) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χυτοσίδηροι, θερμοσίφωνες αποθήκευσης καύσης φυσικού αερίου και μαγειρικές συσκευές καύσης φυσικού αερίου κατώτερος δύο τοις εκατό (2%) και ανώτερος τέσσερα τοις εκατό (4%).

ββ) Λέβητες κεντρικής θέρμανσης φυσικού αερίου χαλύβδινοι, θερμοσίφωνες ταχείας ροής και συνδυασμένοι λέβητες, θερμοσίφωνες καύσης φυσικού αερίου και ηλιακό θερμοσιφωνικό οικιακό σύστημα κατώτερος τεσσεράμισι τοις εκατό (4,5%) και ανώτερος εξίμισι τοις εκατό (6,5%).

γγ) Αυτόνομα θερμαντικά σώματα καύσης φυσικού αερίου, μαγειρικές συσκευές μεικτού τύπου (ηλεκτρικές και φυσικού αερίου) και ηλιακοί συλλέκτες κατώτερος τρία τοις εκατό (3%) και ανώτερος πέντε τοις εκατό (5%).

δ) Για επιστημονικά περιοδικά και συγγράμματα εκατό τοις εκατό (100%).

Εκτός από την, κατά τα πιο πάνω, καταχώριση των εσόδων και των εξόδων του, ο μηχανικός έχει υποχρέωση να καταχωρίσει σε ιδιαίτερο χώρο του αυτού βιβλίου (στις τελευταίες σελίδες):

α) Τα έσοδα και έξοδα που πραγματοποιούνται για λογαριασμό τρίτων.

β) Η ιδιοχρησιμοποίηση υπηρεσιών (ή η αυτοπαράδοση αγαθών αν υπάρξει περίπτωση).

γ) Η αξία αγοράς παγίων στοιχείων, ο ΦΠΑ που αναλογεί σ' αυτή και οι αποσβέσεις τους.

δ) Οι καταθέσεις και αναλήψεις κεφαλαίων, τα δάνεια που χορηγούνται και λαμβάνονται, καθώς και οι εισπράξεις ή οι καταβολές που γίνονται για μερική ή ολική εξόφλησή τους.

Σε μια από τις τελευταίες σελίδες του βιβλίου και μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος, καταχωρείται ανάλυση των ακαθάριστων εσόδων από παροχή υπηρεσιών, με ανάλυση χονδρικών και λιανικών καθώς και των εξόδων με διάκριση:

– Αμοιβές προσωπικού.

– Ενοίκιο.

– Τόκοι.

– Λοιπά έξοδα.

Η ανάλυση αυτή δεν απαιτείται, εάν γίνεται κάθε ημέρα σε ειδικές στήλες του σκέλους των εξόδων του βιβλίου.

δ) Η καταχώριση των συναλλαγών στο βιβλίο Εσόδων - Εξόδων γίνεται μέχρι τη 15η ημέρα του επόμενου μήνα από την έκδοση ή λήψη του, κατά περίπτωση, δικαιολογητικού (αρ. 17 παρ. 1 του ΚΒΣ).

Σημειώνουμε ότι ο μηχανικός δεν υποχρεούνται σε τήρηση του βιβλίου απογραφών, που επεβλήθη με τις διατάξεις του Π.Δ. 134/1996 και αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρ. 9 του Ν. 2753/1999, επειδή δεν πωλεί αγαθά.

β) Φορολογικά στοιχεία

Οι αρχιτέκτονες και μηχανικοί που ασκούν ελεύθερο επάγγελμα, για τα έσοδα που πραγματοποιούν, υποχρεούνται, από τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 13 του Π.Δ. 186/92 να εκδίδουν

αποδείξεις παροχής υπηρεσιών, θεωρημένες πριν από τη χρησιμοποίησή τους, οι οποίες αναγράφουν:

α) Εντύπως ή με σφραγίδα το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία, το επάγγελμα, τη διεύθυνση, τον ΑΦΜ και τη ΔΟΥ του εκδότη.

β) Ενιαία αρίθμηση, τουλάχιστον κατά διαχειριστική περίοδο.

γ) Το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του πελάτη και το ποσό της αμοιβής αριθμητικώς και ολογράφως (η «ολογράφως» ένδειξη δεν είναι υποχρεωτική εάν οι αποδείξεις εκδίδονται μηχανογραφικώς).

δ) Εάν ο πελάτης είναι επιτηδευματίας και οι υπηρεσίες παρέχονται για την άσκηση του επιτηδεύματός του, τότε στην απόδειξη παροχής υπηρεσιών αναγράφεται και το επάγγελμα και ο αριθμός του φορολογικού μητρώου του.

ε) Η απόδειξη παροχής υπηρεσιών του αρχιτέκτονα και μηχανικού εκδίδεται κατά την είσπραξη της αμοιβής ή κατά την πίστωσή του στα βιβλία του οφειλέτη εάν ειδοποιηθεί «επί αποδείξει» (άρθρο 13 παράγρ. 3 του Π.Δ. 186/92 και άρθρο 48 παράγρ. 5 του Ν. 2238/94).

Ειδικά προκειμένου για ιδιοχρησιμοποίηση υπηρεσιών (π.χ. υπηρεσίες για κάλυψη ιδίων αναγκών, όπως η ανέγερση εξοχικού του σπιτιού ή δωρεάν παροχή υπηρεσίας σε συνεργάτη του), ο μηχανικός με βάση τις διατάξεις του άρθρ. 14 του ΚΒΣ εκδίδει ειδικό στοιχείο αυτοπαράδοσης/ιδιοχρησιμοποίησης υπηρεσιών.

γ) Υποβολή φορολογικών στοιχείων για διασταύρωση

Με βάση τις διατάξεις του άρθρ. 20 του ΚΒΣ ο αρχιτέκτονας και ο μηχανικός, όπως όλοι οι επιτηδευματίες, υποχρεούνται να υποβάλλει, κάθε χρόνο, τριπλότυπες καταστάσεις με τις συναλλαγές που πραγματοποίησε μέσα στο προηγούμενο ημερολογιακό έτος, για την επαγγελματική του εξυπηρέτηση.

Οι καταστάσεις αυτές υποβάλλονται πλέον μόνο με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου επικοινωνίας, ως τις 25 Ιουνίου κάθε έτους, ανάλογα με το τελευταίο ψηφίο του ΑΦΜ . Οι καταστάσεις αυτές θα περιλαμβάνουν όλες τις συναλλαγές αξίας άνω των 300 ευρώ, κατά εκδοθέν φορολογικό στοιχείο. Οι συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2008 από και προς πρόσωπα του άρθρου 2 παρ. 3 (Δημόσιο κλπ ΝΠΔΔ) για τις οποίες έχουν εκδοθεί φορολογικά στοιχεία, καταχωρούνται πλέον αναλυτικά ανά συναλλασσόμενο πρόσωπο με τον ΑΦΜ αυτού και όχι συγκεντρωτικά στο τέλος των καταστάσεων (άρθρο 30 παρ. 9 ν. 3522/2007 και σχετική ΑΥΟΟ 1034280/271/Πολ. 1056/5-4-2006), εφόσον βέβαια είναι αξίας άνω των 300 ευρώ.

Τέλος, επισημαίνουμε ότι ο αρχιτέκτονας και ο μηχανικός όταν είναι λήπτης φορολογικού στοιχείου αξίας 3.000 ευρώ και άνω, υποχρεούται να εξοφλεί αυτό είτε στο σύνολό του, είτε τμηματικά, με επιταγή ή μέσω τραπεζικού λογαριασμού (παρ. 5 αρθρ. 16 Ν. 2992/2002).

2. Δηλώσεις που πρέπει να υποβληθούν

α) Εκκαθαριστική δήλωση ΦΠΑ (βλ. την Πολ. 1141/2009 «Χρόνος και τρόπος υποβολής της εκκαθαριστικής δήλωσης Φ.Π.Α. έτους 2009.

- Όροι και προϋποθέσεις υποβολής της εμπρόθεσμης πιστωτικής ή μηδενικής εκκαθαριστικής δήλωσης Φ.Π.Α. με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου (TAXISnet) των υποκειμένων, των οποίων η διαχειριστική τους περίοδος λήγει την 31/12/2009 - Υποχρεωτική η ηλεκτρονική υποβολή για τους τηρούντες βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.»).

Οι υποκείμενοι, των οποίων η διαχειριστική περίοδος λήγει την 31/12/2009, έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν τις αρχικές, εμπρόθεσμες, πιστωτικές ή μηδενικές εκκαθαριστικές δηλώσεις Φ.Π.Α. έτους 2009 με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου (TAXISnet), εφόσον για τη διαχειριστική περίοδο αυτή έχουν υποβάλει όλες τις περιοδικές δηλώσεις (εμπρόθεσμες, εκπρόθεσμες και τροποποιητικές) Φ.Π.Α. (μέσω TAXIS ή TAXISnet) μέχρι πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή της εκκαθαριστικής δήλωσης.

Οι υποκείμενοι των οποίων η διαχειριστική τους περίοδος λήγει την 31/12/2009 και κατά τη λήξη τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. υποχρεούνται να υποβάλλουν τις εκκαθαριστικές δηλώσεις Φ.Π.Α. έτους 2009 αποκλειστικά και μόνο με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου (TAXISnet).

Ειδικά για το χρόνο υποβολής της **εκκαθαριστικής δήλωσης ΦΠΑ έτους 2008** (βλ. Εγκύκλιο ΠΟΛ. 1141/18-11-2009):

1. Η εκκαθαριστική δήλωση Φ.Π.Α. υποβάλλεται:

Για υποκείμενους των οποίων η διαχειριστική περίοδος λήγει την 31/12/2009.

I. Μέχρι την 8η Μαρτίου 2010 για υποκείμενους, οι οποίοι κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου τηρούσαν βιβλία Α΄ ή Β΄ κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

II. Μέχρι την 10η Μαΐου 2010 για υποκείμενους, οι οποίοι κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου τηρούσαν βιβλία Γ΄ κατηγορίας του Κ.Β.Σ., καθώς και το Δημόσιο.

Η υποβολή των εκκαθαριστικών δηλώσεων των προηγούμενων εδαφίων, πραγματοποιείται ανάλογα με το τελευταίο ψηφίο του Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) του υποκειμένου και ολοκληρώνεται μέσα σε 11 εργάσιμες ημέρες, ως εξής :

ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΨΗΦΙΟ ΑΦΜ	ΒΙΒΛΙΑ Α΄ ΚΑΙ Β΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ	ΒΙΒΛΙΑ Γ΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ
1	Την 8η Μαρτίου 2010	Την 10η Μαΐου 2010
2	Την επόμενη εργάσιμη ημέρα της προθεσμίας για το ψηφίο	1
3	Την επόμενη εργάσιμη ημέρα της προθεσμίας για το ψηφίο	2
4	Την επόμενη εργάσιμη ημέρα της προθεσμίας για το ψηφίο	3
5	Την επόμενη εργάσιμη ημέρα της προθεσμίας για το ψηφίο	4
6	Την επόμενη εργάσιμη ημέρα της προθεσμίας για το ψηφίο	5
7	Την επόμενη εργάσιμη ημέρα της προθεσμίας για το ψηφίο	6
8	Την επόμενη εργάσιμη ημέρα της προθεσμίας για το ψηφίο	7

9	Την επόμενη εργάσιμη ημέρα της προθεσμίας για το ψηφίο	8
10-50	Την επόμενη εργάσιμη ημέρα της προθεσμίας για το ψηφίο	9
60-00	Την επόμενη εργάσιμη ημέρα της προθεσμίας για το ψηφίο	10-50

β) Για υποκείμενους των οποίων η διαχειριστική περίοδος λήγει άλλη ημερομηνία από οποιαδήποτε αιτία ή λόγω οριστικής παύσης εργασιών ή διακοπής των υπαγομένων σε Φ.Π.Α. δραστηριοτήτων:

I. Μέχρι την 20η ημέρα του τρίτου μήνα από το τέλος του μήνα της λήξης της διαχειριστικής περιόδου ή της οριστικής παύσης εργασιών ή της διακοπής των υπαγομένων σε Φ.Π.Α. δραστηριοτήτων, εάν κατά τη λήξη τηρούσαν βιβλία Α' ή Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

II. Μέχρι την 20η ημέρα του πέμπτου μήνα από το τέλος του μήνα της λήξης της διαχειριστικής περιόδου ή της οριστικής παύσης εργασιών ή της διακοπής των υπαγομένων σε Φ.Π.Α. δραστηριοτήτων, εάν κατά τη λήξη τηρούσαν βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

γ) Για οριστική παύση εργασιών λόγω θανάτου του υποκειμένου.

I. Μέχρι την 20η ημέρα του τρίτου μήνα από το τέλος του μήνα της εμπρόθεσμης υποβολής της δήλωσης οριστικής παύσης εργασιών σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 36 του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν.[2859/2000](#)), αν κατά τη λήξη της διαχειριστικής αυτής περιόδου τηρούσε βιβλία Α' ή Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

II. Μέχρι την 20η ημέρα του πέμπτου μήνα από το τέλος του μήνα της εμπρόθεσμης υποβολής της δήλωσης οριστικής παύσης εργασιών σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 36 του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν.[2859/2000](#)), αν κατά τη λήξη της διαχειριστικής αυτής περιόδου τηρούσε βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

2. Για τις εκκαθαριστικές δηλώσεις που υποβάλλονται σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παραπάνω περιπτώσεις β' και γ' της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, δεν ισχύει η σταδιακή υποβολή που προβλέπεται στην περίπτωση α'.

3. Οι ανωτέρω προθεσμίες, καθώς και οι προθεσμίες που καθορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 5 (για ηλεκτρονική υποβολή) της παρούσας απόφασης, ισχύουν για τις εκκαθαριστικές δηλώσεις που υποβάλλουν οι υπό ίδρυση επιχειρήσεις:

α) Κατ' έτος κατά τη διάρκεια του ιδρυτικού τους σταδίου,

β) μετά την υποβολή της δήλωσης διακοπής εργασιών, που υποβάλλουν, όταν συσταθεί η επιχείρηση και ανάλογα

I. με την κατηγορία των βιβλίων του Κ.Β.Σ. , εφόσον τηρούσαν, στο τέλος του έτους που αφορά η εκκαθαριστική δήλωση ή κατά την διακοπή των εργασιών στο τέλος του ιδρυτικού τους σταδίου, ή

II. με την επιλογή του χρόνου υποβολής των περιοδικών δηλώσεων Φ.Π.Α. στην περίπτωση που δεν τηρούσαν βιβλία του Κ.Β.Σ.

β) Εκκαθαριστική δήλωση ΦΜΥ

Με τις διατάξεις της παραγρ. 18 του άρθρου 1 του Ν. 2954/2001 θεσπίζεται υποχρέωση όσων απασχολούν έμμισθο προσωπικό (υπαλλήλους - εργάτες) να υποβάλουν μέσα στο μήνα Μάρτιο οριστική δήλωση εκκαθάρισης του ΦΜΥ.

γ) Δήλωση φορολογίας εισοδήματος

Ο μηχανικός έχει υποχρέωση να υποβάλλει κάθε χρόνο δήλωση φορολογίας εισοδήματος ανεξάρτητα εάν το εισόδημά του καταλείπει ή όχι φορολογητέο ποσό (άρθρο 61 παραγρ. 1 περίπτωση γ' του Ν. 2238/1994).

Η δήλωση φορολογίας εισοδήματος που υποβάλλεται κάθε χρόνο περιλαμβάνει εκτός από το εισόδημα από την άσκηση του ελευθέριου επαγγέλματος και τα τυχόν υφιστάμενα εισοδήματα από άλλες πηγές, γι' αυτό παραθέτουμε όλες τις προθεσμίες ώστε να τηρηθούν ανάλογα με τις πηγές εισοδημάτων που έχει ο μηχανικός.

ΠΟΙΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗ ΔΗΛΩΣΗ;

Τα δικαιολογητικά που πρέπει να συνοδεύουν τη δήλωση αναφέρονται αναλυτικά στο φυλλάδιο οδηγιών που σας έρχεται ταχυδρομικά.

- Όσοι δηλώνουν εισόδημα από ατομική εμπορική επιχείρηση πρέπει να υποβάλουν και το έντυπο Ε3.
- Όσοι κατέχουν μηχανήματα έργων πρέπει να συμπληρώσουν και το έντυπο Ε16.
- Όσοι έχουν εισόδημα από ακίνητα πρέπει να συμπληρώσουν και το έντυπο Ε2.
- Υπενθυμίζεται ότι η δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε9), από το έτος 2008 και επόμενα, υποβάλλεται αυτοτελώς, δηλαδή ανεξάρτητα από την δήλωση φορολογίας εισοδήματος
- Για τα επιπλέον έντυπα που θα σας χρειαστούν απευθυνθείτε εγκαίρως στη Δ.Ο.Υ.

Πώς υποβάλλεται η δήλωση

Με τις διατάξεις του άρθρου 62 του Ν. 2238/1994 όπως ισχύει σήμερα, η δήλωση φορολογίας εισοδήματος υποβάλλεται σε δύο αντίτυπα στον προϊστάμενο της ΔΟΥ, προσωπικώς από το φορολογούμενο ή από πρόσωπο ειδικά εξουσιοδοτημένο γι' αυτό ή στέλνεται ταχυδρομικώς με συστημένη επιστολή ή υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω Διαδικτύου.

Ο φορολογούμενος που θέλει να υποβάλει ηλεκτρονικά τη δήλωσή του, μέσω Διαδικτύου, στην υπηρεσία TAXISnet (Ηλεκτρονική Διεύθυνση www.taxisnet.gr) με χρήση προσωπικών κωδικών πρόσβασης, πρέπει να υποβάλει αίτηση στην παραπάνω ηλεκτρονική διεύθυνση τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες μέρες πριν από την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης, για να του αποδοθούν αυτοί οι κωδικοί.

ΠΡΟΣΟΧΗ:

Για την αποφυγή ταλαιπωρίας τους, συνιστάται στους ενδιαφερόμενους:

α) να προσέρχονται νωρίτερα στη Δ.Ο.Υ. για την υποβολή της δήλωσής τους και όχι την τελευταία ημέρα λήξης της προθεσμίας

β) αν είναι νέοι φορολογούμενοι και δεν έχουν Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) ή είναι παλαιοί φορολογούμενοι και έχουν περισσότερους από ένα Α.Φ.Μ., να προσέλθουν στο Τμήμα Μητρώου της Δ.Ο.Υ. με την αστυνομική τους ταυτότητα ή το διαβατήριο, για την τακτοποίηση του παραπάνω θέματος.

γ) αν έχουν αλλαγές στα ατομικά τους στοιχεία ή στην οικογενειακή τους κατάσταση να προσέλθουν στο Τμήμα Μητρώου της ΔΟΥ και να δηλώσουν τις μεταβολές αυτές πριν από τις προθεσμίες υποβολής της δήλωσής τους.

Οι προθεσμίες υποβολής δήλωσης ισχύουν ανεξαρτήτως του τρόπου υποβολής της δήλωσης, ανεξαρτήτως δηλαδή του αν υποβάλλονται στη ΔΟΥ, ταχυδρομικά ή μέσω internet. Ειδικά οι δηλώσεις μέσω internet μπορούν να υποβληθούν μέχρι την έναρξη του ωραρίου λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών της επόμενης ημέρας από την ημέρα λήξης της προθεσμίας τους.

Σε ποια ΔΟΥ υποβάλλεται η δήλωση

Η δήλωση πρέπει να υποβληθεί στον προϊστάμενο της ΔΟΥ της περιφέρειας που βρίσκεται η κατοικία του φορολογούμενου. Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος ασκεί, ατομικά, εμπορική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα θα υποβληθεί στον προϊστάμενο της ΔΟΥ της περιφέρειας που βρίσκεται η έδρα της κύριας επιχείρησης ή του κύριου επαγγέλματός του κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης.

Όσοι φορολογούμενοι συμμετέχουν σε προσωπικές εταιρείες ΕΠΕ, κοινωνίες, κοινοπραξίες κ.λπ. τη δήλωσή τους θα την υποβάλουν στη ΔΟΥ της περιφέρειας που βρίσκεται η κατοικία τους και όχι στη ΔΟΥ της περιφέρειας που βρίσκεται η έδρα της εταιρείας, κοινωνίας, κοινοπραξίας κ.λπ.

Ειδικά για τους φορολογουμένους που κατοικούν στο εξωτερικό και αποκτούν εισοδήματα στην Ελλάδα, αρμόδιος για την παραλαβή της δήλωσης είναι:

α) Προκειμένου για φυσικά πρόσωπα που ασκούν στην Ελλάδα ατομικά εμπορική επιχείρηση γενικά ή ελευθέριο επάγγελμα, ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας της περιφέρειας όπου βρίσκεται η έδρα της κύριας επιχείρησής τους ή του κύριου επαγγέλματός τους, κατά περίπτωση.

β) Προκειμένου για όλα τα φυσικά πρόσωπα:

αα) Ο προϊστάμενος της ΔΟΥ Κατοίκων Εξωτερικού (Μετσόβου 4, Τ.Κ. 10682 Αθήνα - τηλ.: 210 – 8204652, 8204603, 8204604, - Fax: 210-8204630), εφόσον όμως ο αντιπρόσωπος που έχουν ορίσει υπάγεται ως προς τη φορολογία εισοδήματος σε οποιαδήποτε ΔΟΥ της περιοχής του Νομού Αττικής.

ββ) Ο προϊστάμενος της ΔΟΥ της έδρας της πρωτεύουσας οποιουδήποτε νομού της Χώρας, εφόσον ο αντιπρόσωπος που έχουν ορίσει υπάγεται ως προς τη φορολογία εισοδήματος σε οποιαδήποτε ΔΟΥ του νομού αυτού. Αν λειτουργούν σε κάποια πρωτεύουσα νομού περισσότερες ΔΟΥ αρμόδιος είναι ο Προϊστάμενος της Α΄

ΔΟΥ της πρωτεύουσας αυτού του νομού, εκτός του Νομού Θεσσαλονίκης όπου αρμόδιος είναι ο Προϊστάμενος της Θ΄ ΔΟΥ Θεσσαλονίκης.

γγ) Στα νησιά των νομών Αττικής, Δωδεκανήσου, Λέσβου, Μαγνησίας, Καβάλας, Κέρκυρας, Κεφαλονιάς, Κυκλάδων και Σάμου, εκτός των νησιών στα οποία βρίσκεται η πρωτεύουσα των νομών αυτών, αρμόδια είναι η ΔΟΥ κάθε νησιού, για τους κατοίκους εξωτερικού, των οποίων οι αντιπρόσωποι υπάγονται σε αυτήν αντίστοιχα, ως προς τη φορολογία εισοδήματος.

Στην προηγούμενη περίπτωση Β΄ συμπεριλαμβάνονται και τα φυσικά πρόσωπα που είναι κάτοικοι αλλοδαπής και συμμετέχουν σε ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρείες, σε κοινωνίες αστικού δικαίου που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, σε αστικές κερδοσκοπικές ή μη εταιρείες, σε συμμετοχικές ή αφανείς, σε κοινοπραξίες της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (π.δ. 186/1992) ή σε άλλα νομικά πρόσωπα, όπως ΕΠΕ, σωματεία κτλ, που έχουν έδρα στην Ελλάδα.

Ο φορολογούμενος ορίζει το να αντιπρόσωπό του στην Ελλάδα με την αναγραφή των στοιχείων αυτού στην ένδειξη του εκπροσώπου του πίνακα 1 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (έντυπο Ε1).

Με τον ορισμό του αντιπροσώπου δεν μετατίθεται η υποχρέωση του αλλοδαπού για υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος στον αντιπρόσωπο. Ο τελευταίος μπορεί να υποβάλει η δήλωση φορολογίας εισοδήματος του αλλοδαπού τον οποίο αντιπροσωπεύει μόνον εφόσον διαθέτει σχετική εξουσιοδότηση προς τούτο (παράγραφος 1 άρθρου 62 ν. 2238/1994).

Όσοι περιλαμβάνονται στην παραπάνω περίπτωση β, καθώς και οι προξενικοί υπάλληλοι του Κράτους που υπηρετούν στο εξωτερικό, μπορούν να επιδώσουν τη δήλωσή τους στην προξενική αρχή του τόπου που διαμένουν, η οποία οφείλει να διαβιβάσει στον προϊστάμενο της αρμόδιας ΔΟΥ.

Οι φορολογούμενοι υποχρεούνται να ενημερώσουν το τμήμα Μητρώου της ΔΟΥ της κατοικίας ή του τόπου άσκησης του επαγγέλματος τους για κάθε αλλαγή διεύθυνσης με την υποβολή του σχετικού εντύπου.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Εφόσον δεν είστε επιτηδευματίες και στη δήλωση που λάβατε είναι γραμμένη η παλιά σας διεύθυνση, γράψτε τη νέα διεύθυνση διορθώνοντας τα προεκτυπωμένα στοιχεία του πίνακα 1. Στην περίπτωση αυτή δεν είναι απαραίτητη η υποβολή της δήλωσης μεταβολής στο Τμήμα Μητρώου της ΔΟΥ. Η διαδικασία αυτή ισχύει μόνο για το χρονικό διάστημα υποβολής των φορολογικών δηλώσεων.

Παρατήρηση σχετικά με το ΦΠΑ ιδιοχρησιμοποίησης υπηρεσιών.

Επειδή πολλά ερωτήματα υποβάλλονται από μηχανικούς, σχετικά με το ΦΠΑ ιδιοχρησιμοποίησης υπηρεσιών τους, θέτουμε υπόψη τα εξής:

Σε περίπτωση που πολιτικός μηχανικός συμμετέχει σε επιχείρηση εκτέλεσης οικοδομικού έργου και προσφέρει στα πλαίσια της συμμετοχής του στην επιχείρηση αυτή υπηρεσίες μελετών και επιβλέψεων χωρίς αντάλλαγμα, αυτές δεν μπορεί να χαρακτηρισθούν ως πράξεις υποκείμενες στο ΦΠΑ κατά τις διατάξεις του αρθρ. 2 περίπτωση α' του Νόμου 2859/2000, αλλά ούτε αυτοπαραδόσεις

υπηρεσιών μπορεί να χαρακτηρισθούν γιατί δεν καλύπτονται από τις διατάξεις του άρθρ. 9 του αυτού νόμου, εφόσον από το συστατικό έγγραφο της επιχείρησης προκύπτει ότι η εισφορά του μηχανικού στην επιχείρηση, συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών μελέτης και επίβλεψης. Υπό την προϋπόθεση αυτή οι πράξεις αυτές του μηχανικού βρίσκονται εκτός πεδίου εφαρμογής του ΦΠΑ.

Αν όμως από το συστατικό της επιχείρησης έγγραφο προκύπτει ότι ο μηχανικός παρέχει τις υπηρεσίες αυτές στα πλαίσια άσκησης του ελευθερίου επαγγέλματος, τότε οι υπηρεσίες αυτές υπάγονται στο ΦΠΑ.

Στην περίπτωση που ο πολιτικός μηχανικός εκπονεί ο ίδιος μελέτες που αφορούν την ατομική του επιχείρηση, που έχει ως αντικείμενο την κατασκευή και πώληση οικοδομών έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρ. 9 του ν. 2859/2000 και συνεπώς οφείλεται ΦΠΑ με βάση το άρθρο 19 παρ. 2γ του νόμου αυτού.

ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΤΑΒΛΗΤΕΟΣ ΦΟΡΟΣ

Τα δελτία (αποδείξεις ή τιμολόγια) παροχής υπηρεσιών που χορηγούν οι μηχανικοί όταν αμείβονται για την εργασία τους που αφορά μελέτη ή κατασκευή τεχνικού έργου έχουν κρατήσεις υπέρ τρίτων και προκαταβλητέο φόρο. Οι κρατήσεις υπέρ τρίτων είναι κρατήσεις υπέρ ασφαλιστικών ταμείων, ταμείων πρόνοιας, ΤΣΜΕΔΕ, ΤΕΕ, ΕΜΠ και άλλα. Ο προκαταβλητέος φόρος είναι φόρος που προκαταβάλλεται και συμψηφίζεται στο τέλος του χρόνου με την φορολογική δήλωση.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 52 του Ν. 2238/1994 ειδικά, προκειμένου για αρχιτέκτονες και μηχανικούς ο προκαταβλητέος φόρος υπολογίζεται στη νόμιμη αμοιβή ως ακολούθως:

α. Σε τέσσερα τοις εκατό (4%) προκειμένου για εκπόνηση μελετών και σχεδίων που αφορούν λιμενικά έργα κάθε είδους, στα οποία περιλαμβάνονται οι ανωδομές πάνω σε αυτά, υδραυλικά έργα και έργα οδοποιίας και σιδηροδρόμων, καθώς και τοπογραφικές γενικά εργασίες.

β. Σε δέκα τοις εκατό (10%), προκειμένου για εκπόνηση μελετών και σχεδίων που αφορούν οποιαδήποτε άλλης χρήσεως έργα και για την επίβλεψη αυτών, καθώς και των έργων της προηγούμενης περίπτωσης και της ενέργειας πραγματογνωμοσυνών κλπ. για τα έργα αυτά. Περαιτέρω, με τις διατάξεις της αυτής παραγράφου ορίζεται ότι ο προκαταβλητέος φόρος επιβάλλεται και αποδίδεται πριν από την θεώρηση των σχεδίων ή μελετών ή από τη χορήγηση της σχετικής αδείας από τις αρμόδιες υπηρεσίες του δημοσίου.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 58 του Ν. 2238/1994 στο εισόδημα από αμοιβές ελευθερίου επαγγέλματος ενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) στο ακαθάριστο ποσό των αμοιβών αυτών. Ο φόρος παρακρατείται από τις δημόσιες υπηρεσίες, οργανισμούς Τοπικής αυτοδιοίκησης και λοιπά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, κοινωφελή ιδρύματα, οργανισμούς και επιχειρήσεις κοινής ωφελείας, δημόσιες επιχειρήσεις, τράπεζες και πιστωτικά ιδρύματα ή πιστωτικούς οργανισμούς, συνεταιρισμούς και ενώσεις τους, συλλόγους γενικά και ενώσεις προσώπων, ανεξάρτητα από τους σκοπούς τους, καθώς και από επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες που τηρούν βιβλία δεύτερης ή τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, κατά την καταβολή των αμοιβών.

Ύστερα από τα παραπάνω, όπως έχει γίνει δεκτό και από την Διοίκηση, (Λ 9914/ΠΟΛ 182/16.6.1971 διαταγή της) σε προκαταβολή φόρου 4% ή 10%, κατά περίπτωση, υπόκειται μόνο οι αμοιβές των αρχιτεκτόνων και μηχανικών επί μελετών, για τις οποίες προβλέπεται θεώρηση των σχεδίων ή μελετών ή τη χορήγηση σχετικής αδείας από την αρμόδια Υπηρεσία (δηλαδή πρόκειται για ελεγχόμενες μελέτες). Για τις λοιπές περιπτώσεις εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 58 του Ν. 2238/94, με βάση τις οποίες παρακρατείται φόρος με συντελεστή 20% στο ακαθάριστο ποσό της συμβατικής ή νόμιμης, κατά περίπτωση, αμοιβής του δικαιούχου.

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ

Η σύσταση κοινοπραξίας μεταξύ μηχανικών ελευθέρων επαγγελματιών γίνεται όταν δύο ή περισσότεροι μηχανικοί θέλουν να αναλάβουν την μελέτη ή κατασκευή ενός τεχνικού έργου από κοινού, είτε γιατί η φύση του έργου απαιτεί διαφορετικές ειδικότητες μηχανικών, είτε γιατί το μέγεθος του έργου είναι τέτοιο ώστε δεν είναι δυνατόν να το αναλάβει ένας μόνος του.

Η σύσταση αυτής της κοινοπραξίας αναγνωρίζεται από το Π.Δ. 186/92, άρθρο 2, παρ. 2

Προϋποθέσεις νόμιμης λειτουργίας της κοινοπραξίας είναι:

-Έχει ορισμένη επαγγελματική διεύθυνση.

-Αποβλέπει στη διενέργεια συγκεκριμένης πράξης.

-Αποδείχεται με εγγραφή συμφωνία, που κατατίθεται στην αρμόδια ΔΟΥ πριν από την έναρξη των εργασιών της και

-τηρεί βιβλία και στοιχεία του ΚΒΣ.

ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ Η' ΑΜΟΙΒΗ ΜΕ ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

(Στοιχεία από τον παλιό Επαγγελματικό Οδηγό του 1995)

Εκτός από την σύσταση κοινοπραξίας, ένας άλλος τρόπος συνεργασίας μεταξύ μηχανικών για την ανάληψη και πραγματοποίηση ενός τεχνικού έργου είναι να αναλάβει τό έργο ένας μηχανικός ελευθ. επαγ. ή ένα τεχνικό γραφείο ή μια τεχνική εταιρία και στη συνέχεια τμήματα του έργου να αναθέσει σε συνεργάτες μηχανικούς ελεύθερους επαγγελματίες. Η ανάθεση αυτή γίνεται γραπτά (σύμβαση) ή προφορικά (συμφωνία κυρίων). Την εργασία που αναλαμβάνει ο συνεργάτης μηχανικός την πραγματοποιεί είτε στο γραφείο του εργοδότη (προσφορά υπηρεσίας σε οργανωμένα τεχνικά γραφεία), είτε στο δικό του γραφείο (μελέτη, επίβλεψη). Για την αμοιβή που οι συνεργάτες μηχανικοί λαβαίνουν για την εργασία τους, και η οποία είναι ανάλογη του προϋπολογισμού του έργου και της επιτυχίας του, εκδίδουν τις αντίστοιχες αποδείξεις παροχής υπηρεσιών.

Η δυνατότητα αυτή ορισμένες φορές καταστρατηγείται και τεχνικά γραφεία ή εταιρίες προσλαμβάνουν συνεργάτες μηχανικούς για να καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες τους και οι οποίοι αμείβονται με προφορικά συμφωνηθείσα αμοιβή που καλύπτεται με τις δικές τους αποδείξεις παροχής υπηρεσιών.

Στην περίπτωση αυτή επισημαίνονται τα εξής:

α.Οι πάγιες και διαρκείς ανάγκες μιας εταιρίας ή ενός γραφείου πρέπει να καλύπτονται από μονίμους υπαλλήλους και όχι από συνεργάτες.

β.Ο μηχανικός που προσλαμβάνεται ως συνεργάτης δεν είναι μισθωτός, δεν προστατεύεται και δεν καλύπτεται από την εργατική νομοθεσία.

γ.Ο μηχανικός που προσλαμβάνεται ως συνεργάτης θα πρέπει να αμείβεται σαφώς υψηλότερα από ότι αν ήταν μισθωτός, έτσι ώστε ο υψηλότερος μισθός να τον καλύπτει για τις ειδικές συνθήκες εργασίας την αβεβαιότητα της εργασιακής του σχέσης.